O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV №

9 МАЙ Хотира ва Қадрлаш куни

ИНСОН ХОТИРАСИ АБАДИЙ, ҚАДРИ БЕБАҲО!

Куч — адолатда

Адолат

Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

2005 йил 6 май

№ 19 (515)

ГАЗЕТА ҲАФТАНИНГ ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.
Сотувда эркин нархда

ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ» СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ВА ҲУҚУҚИЙ ГАЗЕТАСИ

ТАБРИКНОМА

Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши Ўзбекистон халқини 9 май — Хотира ва Қадрлаш куни ҳамда иккинчи жаҳон урушида ғозонилган ғалабанинг 60 йиллиги байрами билан самимий муборакбод этади.

Биз 9 май — Хотира ва Қадрлаш куни арафасида халқимиз қалбидан чуқур ўрин олган уруш қурбонларини, фарзанди, жигарғўшаларини фронтга юборган ота-оналарни, уруш туфайли етим-есир бўлиб қолганларни, фронт ортида фидокорона меҳнат қилиб, ғалабанинг яқинлашишига ҳисса қўшганларни чуқур эҳтиром билан эслар эканмиз, улар ана шу авлоднинг вакиллари сифатида жаҳонни фашизм вабосидан қутқариш учун кўксини қалқон қилиб, мардонавор курашганликларини ҳеч қачон унутмаймиз.

Шундай экан, юртимиз тинч бўлишини ўзлари учун шараф деб билган, Ватан учун, халқ учун ўз жонини фидо қилган азиз инсонлар хотираси, қалбимизга муҳрланган-дир. Уларнинг руҳи поклари биз учун доимо қадрли эканлигини доимо эътироф этамиз.

Биз барча юртдошларимизга партиямизнинг аъзолари ва фаоллари номидан тинчлик-тотувлик, соғлик-омонлик, хонадонларига хотиржамлик тилаймиз. Юртимиз ҳамиша тинч ва осмонимиз доимо мусаффо бўлсин, азиз юртдошлар!

Ўзбекистон "Адолат" СДП Сиёсий Кенгаши

Самарқанд шаҳрини гулу-гулзорга айлантиришда қўплар қатори "Флора бизнес РИФ" корхонаси ҳам салмоқли улуш қўшмоқда. Кўкаламзорлаштириш ойлиги давом этаётган шу кунларда жамоа шаҳар ташкилотларига миллион тупдан зиёд гул ва кўчат етказиб берди.

Суратларда: гулчилик корхонаси бош мутахассиси Илҳом Турсунов сотувга чиқарилаётган кўчатларни кўздан кечирмоқда; корхона гулчиси Моҳира Эшонқулова шу жамоада ишлаётганидан доимо мамнун.

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ олган суратлар.

«Адолат» СДП фаолиятидан

ДАВРА СУҲБАТИ

Самарқанд вилоятининг Ургут туманида "Адолат" СДП туман Кенгаши ташаббуси билан Имомли маҳалласида «Сиҳат-саломатлик йили»га бағишланган давра суҳбати ўтказилди.

Давра суҳбатида сўзга чиққан туман партия Кенгашининг биринчи котиби Мавлуда Ахтамова «Сиҳат-саломатлик йили»да аҳолини соғломлаштириш ва муҳофаза қилиш бўйича давлатимизда олиб борилаётган ишлар ва қилиниши керак бўлган вазифалар ҳақида, шунингдек, «Адолат» СДП ташкилотлари ва парламентдаги депутатлари фракцияси томонидан бу борада олиб борилаётган ишлар ҳақида йиғилганларга гапириб берди. Давра суҳбати савол-жавоб тарзда ўтди.

МАҲАЛЛАЛАРДА УЧРАШУВ

«Адолат» СДП Самарқанд шаҳар Кенгаши ташаббуси билан Жомбой туманининг бир қатор маҳаллаларида «Сиҳат-саломатлик йили»га бағишланган фуқаролар билан учрашувлар ўтказилди.

Самарқанд шаҳар партия Кенгаши биринчи котиби Мамаюсуф Салимов кириш сўзи билан бу учрашувни очди.

У Олий Мажлис ва ҳукуматимиз томонидан аҳолининг соғлиғини сақлаш борасида қабул қилинган қонун ва қарорларнинг мазмун-моҳиятини йиғилганларга тушунтириб берди. Жомбой туман ҳокимининг муовини «Сиҳат-саломатлик йили»да туманда бажарилган ишлар ҳақида учрашув қатнашчиларига маълумот берди. Самарқанд Давлат университетининг профессор-ўқитувчилари ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган қонун ва қарорлар ҳақида фикр юритишди.

Савол-жавоблардан бой бўлган қизиқарли учрашув фуқароларда яхши таассурот қолдирди.

ФУҚАРОЛАРГА ТУШУНТИРИБ БЕРИЛДИ

Шу йилнинг 2 май куни Урганч "Тиббиёт" маъсулияти чекланган жамиятида «Адолат» СДП Хоразм вилоят Кенгаши ташаббуси билан «Ўзбекистонда демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштиришда «Адолат» социал-демократик партиясининг ўрни» мавзуида давра суҳбати ўтказилди.

Тадбир асосан Президентимиз Ислом Каримовнинг 2005 28 январда бўлиб ўтган Олий Мажлис қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги маърузасида илгари сурилган фикр-мулоҳазаларнинг мазмун моҳиятини фуқароларга тушунтиришга бағишланди.

Хоразм вилоят партия Кенгаши иккинчи котиби Нурмат Эшметов «Адолат» СДП ташкилотлари томонидан вилоятда қилиниши керак бўлган вазифалар тўғрисида гапириб берди.

«СИҲАТ-САЛОМАТЛИК ЙИЛИ»ГА БАҒИШЛАНДИ

Самарқанд вилояти Нарпай туман партия Кенгаши биринчи котиби Болтабой Даминов ташаббуси билан туманидаги бир қатор қишлоқ врачлик пунктларида «Сиҳат-саломатлик йили»га бағишланган йиғилишлар ўтказилди.

Йиғилишларда сўзга чиққан «Адолат» СДП вилоят партия Кенгашининг иккинчи котиби Ҳайдар Исломов йиғилганларга партия дастуридаги вазифалар ҳақида гапириб берди.

Туман марказий касалхонаси бош врачи ва касалхона ходимлари Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг соғлиқни сақлаш борасида амалга оширилаётган ишлар ҳақида йиғилганларга сўзлаб беришди.

Нарпай тумани ҳокимининг ижтимоий масалалар бўйича ўринбосари тумандаги марказий касалхонани қайта таъмирлаш, врачлик пунктларини зарур тиббиёт жиҳозлари билан таъминлаш юзасидан ҳокимият томонидан қилинаётган амалий ишлар ҳақида йиғилиш қатнашчиларига гапириб берди.

Йиғилишларда маҳалла оқсоқоллари ва туман фаоллари билан бирга жами 420 киши иштирок этди.

ҚИЗЛАР ДАВРАСИ

Самарқанд шаҳар Кооператив коллежида шу коллеж «Адолат» СДП бошланғич ташкилоти котиби Хуршид Юнусов раҳбарлигида «Қизлар давраси» ўтказилди. Тадбирда шаҳар ФҲДЁси ва Саломатлик марказидан келган мутахассислар қизларга эрта турмуш чиқишнинг салбий оқибатлари, никоҳдан олдин тиббий кўрикдан ўтишнинг ижобий томонлари ҳақида гапириб бердилар.

«Адолат» СДП Самарқанд шаҳар Кенгаши биринчи котиби Мамаюсуф Салимов талабаларга Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси қонунчилик палатасидаги «Адолат» СДП фракцияси томонидан соғлиқни сақлаш тизимини такомиллаштириш юзасидан режалаштирилган қонун лойиҳалари ҳамда «Адолат» СДПнинг бу соҳада олиб бораётган фаолияти ҳақида гапириб берди.

Савол-жавоб, баҳс-мунозара тарзида ўтган «Қизлар давраси»да 140 нафар талаба қатнашди.

КИМЁГАРЛАР БИЛАН УШРАШУВ

Тошкент Кимё технология институтида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасидаги "Адолат" СДП фракция аъзоларининг институт ўқитувчи ва талабалари билан учрашуви бўлиб ўтди.

Учрашувда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси "Адолат" СДП фракцияси раҳбари Дилором Тошмуҳамедова, фракция аъзолари Худоёр Маматов, Исмоил Саифназаров, Абдулла Абдуназаров ва Тошкент Кимё технология институти ректори, профессор Садриддин Туробжонов, институтнинг маънавият ва маърифат ишлари бўйича ректор муовини Тўлқин Алимардонов иштирок этди. Йиғилишда сўзга чиққан "Адолат" СДП партияси раҳбари Дилором Тошмуҳамедова партия фракция фаолиятига тўхталар экан, Президентимиз И.А.Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги маърузасида келтирган фикр-мулоҳазаларининг мазмун-моҳияти ва сиёсий партиялар олдига қўйган муҳим вазифалари ҳақида гапириб берди. Бундан ташқари, у Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партиясининг таркиби ва бугунги кундаги фаолияти шунингдек, янги икки палатали парламентнинг таркиби, янги парламентнинг афзалликлари хусусида ва фаолият соҳалари тўғрисида гапириб берди.

Сўнгра, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Ахборот ва коммуникация техналогиялари масалалари қўмитаси раиси ўринбосари Исмоил Саифназаров йиғилишда сўз олиб қўмитанинг замон талабига мос равишда қонунлар ишлаб чиқаришни режалаштирганлиги ҳақида сўз юритди.

Қизғин савол-жавоблар руҳида ўтган учрашувда Фракция раҳбари Дилором Тошмуҳамедова, фракция аъзолари Абдулла Абдуназаров, Худоёр Маматов Исмоил Саифназаровлар қатнашчиларнинг фракция фаолияти ва қонунчиликка доир берган саволларига жавоб беришди.

Вилоят ШОДИЕВА,
"Адолат" мухбири

ПАЛАТАДА НАВБАТДАГИ АНЖУМАН

Президентимиз Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ҳамда Сенатининг қўшма йиғилишида сўзлаган нутқида хусусий тармоқни жадал ривожлантириш ва ҳар томонлама қўллаб қувватлаш устивор йўналишлардан бири эканлиги ҳақида алоҳида таъкидлаган эди. Бу эса Савдо-саноат палатаси зиммасига ушбу соҳани изчил тараққий эттириш, ишлаб чиқилган дастурлар ҳаётийлигини таъминлаш каби муҳим вазифаларни юклайди. Палатанинг Тошкентда ўтказилган анжуманида ана шу масалалар атрофлича кўриб чиқилди.

Айни кунда мамлакатимизда 270 мингдан зиёд тадбиркорлик субеъктлари фаолият кўрсатмоқда. Аммо хусусий секторнинг Республика иқтисодиётидаги улушини янада ошириш борасида ҳали анчагина муаммолар борлиги кўзга ташланмоқдаки, улар биринчи навбатда монополиядан чиқариш жараёнини жадаллаштириш, тўлақонли рақобат муҳитини яратиш, ички ва ташқи бозор эҳтиёжлари хусусида тўлиқ маълумотга эга бўлиш ҳамда кредитлаш тизимини соддалаштириш билан боғлиқ масалалардир.

Иккинчидан маъмурий тузулмалардаги расмиятчилик ҳолатларини мавжудлиги ишбилармонлар фаолияти ривожига ҳалал бермоқда. Тадбиркорлар ва давлат идоралари вакиллари иштирокида бўлиб ўтган йиғилишда таъкидланганидек кейинги уч йил давомида хусусий секторни ривожлантиришга оид ўттизта қонун ва икки мингдан ортиқ қонун ости ҳужжатлари қабул қилинган. Лекин баъзи мутасадди вазирлик ва идоралар ходимлари томонидан қонун ости ҳужжатларга тадбиркорлар манфатига зид меъёрларнинг киритилиш ҳолатлари ҳам учрамоқда.

—Бугунги йиғилишда қонун ости ҳужжатларига аниқлик киритиш ва қонунга зид жойларини олиб ташлаш масаласини кўтармоқчимиз — дейди анжуманда иштирок этаётган комиссия аъзоси Абдубаҳодир Маҳкамов.

Палата қошида ташкил этилган махсус комиссиянинг асосий мақсади ҳам бу каби долзарб муаммоларни самарали ҳал этиш баробарида, хусусий сектор ва давлат тузулмалари вакиллари ўртасида яқин алоқалар ҳамда амалий муносабатларни йўлга қўйишга хизмат қилишдан иборат. Мазкур комиссия аъзолари томонидан ана шундай йиғилишларни ҳар ойда ўтказиш юзасидан қарор қабул қилинди.

Рустам Ҳайдаров

Андижон вилоятининг Қўрғонтепа туманидаги Иқтисодиёт касб-ҳунар коллежининг капитал реконструкция ишларидан сўнг қайта очилиши, бу бу ерда таҳсил олаётган 430 нафар йигит ва қизларни қувонтириб юборди.

ЯНГИ КОЛЛЕЖ ИШГА ТУШДИ

Андижон сув қурилиш акционерлиқ компанияси бинокорлари қайта таъмирлаш ишларида асосан мамлакатимизда ишлаб чиқарилган қурилиш молларидан фойдаланди. Бино ўзига хос меъморий ечимга эга бўлиб, у таълим стандартлари талабларига ҳамда маҳаллий иқлим шароитига тўла мос келади. Бинони қайта барпо этиш билан бирга уни 151 миллион сўмлик турли мебель ва ўқув лаборатория жиҳозлари билан ҳам таъминладилар.

Бундай қулай шароитда ўқувчиларга иқтисодиётнинг ўнга яқин йўналишлари бўйича пухта билим олиш имкониятини беради.

Рустам ҲАЙДАРОВ

НАТИЖА ҚАНДАЙ БЎЛДИ?

Хабарингиз бор, кейинги йилларда мамлакатимиз ҳудудларидаги кўчалар ва йўлларда транспорт воситалари қатнови тиғизлашиб, пиёдалар учун бирмунча хавф соладиган ҳолатлар ҳам юзага келганди. Аниқроқ айтадиган бўлсак, у ёки бу сабаб билан йўл-транспорт ҳодисалари тез-тез содир бўлиб, улардан кишилар жабр кўраётган эдилар. Айрим ҳайдовчилар ва пиёдаларнинг йўл ҳаракати қоидаларига тўлиқ амал қилмасликлари оқибатида катталар ва ҳатто, болалар ҳам жабр кўришди. Агар ЙТҲлар оқибатида тан жароҳати олганлар сонини рақамларда ифодалайдиган бўлсак, кейинги беш йил мобайнидаги салмоқ ҳайратланарли даражани ташкил этганлигини кўриш мумкин. Шунга кўра Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги раҳбарияти мамлакат ҳудудларида ҳаракатланиш хавфсизлигини таъминлаш, ЙТҲлар олдини олиш ва бу соҳада мавжуд муаммоларни бартараф этиш мақсадида Республика Вазирлар Маҳкамасига "Ҳаракат хавфсизлиги ойлиги"ни ўтказиш таклифи билан чиққан эди. Тез орада республика ҳукумати мамлакатимизда "Ҳаракат хавфсизлиги ойлиги"ни ўтказиш юзасидан Фармойиш қабул қилди ва бу тадбир 1 апрелдан 1 майга қадар белгиланди. Мазкур Фармойишда вилоятлар, шаҳар ва туманлар ҳокимликлари, ташкилот ва идоралар, хўжалик ва муассасалар зиммасига алоҳида масъулият юклатилди.Бир сўз билан айтганда, ойликнинг юқори даражада ўтказилиши учун барча воситалар ишга солинди, ҳар бир юридик ва жисмоний шахснинг ана шу тадбирда фаол иштирок этиши бурч эканлиги уқтирилди.

Албатта, республика ИИВнинг Йўл ҳаракати хавфсизлиги Бош бошқармаси ва унинг вилоятлардаги бошқармалари ҳамда бўлинмалари ойлик тадбир ташкилотчилари сифатида ҳаркатланиш хавфсизлигини таъминлаш юзасидан қатор чораларни кўрди. Жумладан, бошқарма назорати ва ташкилотчилиги остида мамлакатимиз ҳудудларидаги барча кўчалар ва йўллар ёқаларига "Ҳаракат хавфсизлиги ойлиги"ни ўтказишдан мақсад ва вазифалардан кишиларни хабардор қилувчи, ҳайдовчилар ва пиёдаларни Йўл ҳаракати қоидаларига риоя қилишга, ҳаракатланиш давомида ҳушёрликка ва юксак маданиятга чақирувчи шиорлар ва плакатлар, панноллар илиб қўйилди, автокорхоналар ва автохўжаликлар бўлимлари ва идораларига, йўловчилар ташувчи автобуслар ва микроавтобуслар салонларига ойлик тадбир ўтаётганлиги ҳақида эълонлар берилди.

Бу ишнинг ташкилий жиҳатларидан бири. Амалий фаолият давомида эса давлат йўл ҳаракати хавфсизлиги хизмати ходимлари, ЙПҲлар инспекторлари олдинга қўйилган вазифаларни тўлиқ бажара олдиларми? Мамлакатимиз фуқаролари "Ҳаракат хавфсизлиги ойлиги"га қандай муносабатда бўлдилар, ниҳоят, қоидабузар ҳайдовчилар ва пиёдаларга инсоф бердими? Бу ва бунга ўхшаш саволларга жавоб топиш учун 1 апрелдан 1 майга қадар, яъни ойлик давомида тўпланган айрим рақамларни тилга олиш жоиз.

Тадбир давомида 400 мингтадан ортиқ умумий қоидабузарлик аниқланиб, шунинг икки юз мингтадан ошиғи қўпол қоидабузарлик, 8,5 мингтадан ошиғи эса маст ҳолда автомашина бошқариш, сал кам олтмиш мингтаси белгиланган тезликдан ошириб ҳайдаш, қирқ мингтадан ошиғи пиёдалар томонидан белгиланган ўтиш жойларидан ўтмай, автомашина йўлларини кесиб ўтиши каби қоидабузарликлар аниқланди. Бу рақамлар анча салмоқли. Таҳлилларга қараганда, ДЙҲХХ ходимларининг кечаю кундуз кўчалар ва йўлларда ҳушёрлик билан ҳаракатланишни назорат қилиб турганликлари ҳамда Йўл ҳаракати қоидаларини тарғиб этишга эътибор оширилганлиги, шу мақсадда барча тарғибот воситаларидан кенг фойдаланилганлиги, қолаверса ойлик тадбирнинг мазмун моҳияти аҳолига тушунтирилиб, жамоатчилик ўртасида учрашув ва суҳбатлар мунтазам ўтказилиб турилганлиги натижасида ўтган йилнинг худди шу даврига нисбатан бу йил йўл транспорт ҳодисалар сони республикамизнинг барча вилоятларида анчага камайганлигини кўриш мумкин. Айниқса, болалар иштирокидаги автофалокатларнинг кескин камайганлиги қувонарли ҳолдир. Жойларда умумтаълим мактаблари ва мактабгача тарбия муассасалари жойлашган кўчаларга йўл белгиларининг қўйилиб, инспекторларнинг доимий назоратига олинганлиги, болалар қатнайдиган йўлларда транспорт воситалари тезлиги камайтирилганлиги ишда бирмнча ижобий натижалар берди. Меҳнат жамоалари ҳамда маҳаллаларда, ўқув муассасалари ҳамда аҳоли гавжум жойларда ўтказилган тадбирлар ҳам ойлик самарадорлигини оширишда хизмат қилди. Ойликка лоқайд муносабатда бўлган ёки Фармойишда белгиланган вазифаларни бажаришни пайсалга солган ҳокимликлар, идора ва ташкилотлар раҳбарлари муҳокама этиб борилиши ҳам ишда сифат ўзгаришига олиб келди. Йўллар ва кўчаларнинг таъмирланиши, яроқсиз ҳолга келиб қолган йўл белги-

Муносабат

лари ўрнига янгиларининг ўрнатилганлиги, жамоатчи ташкилотлар вакилларининг ойликда фаол иштирок этганлиги ЙТҲлар олдини олишда катта ёрдам берди.

Натижа яхши, аммо хулосага шошилмаслик керак. Халқимизда "Етти ўлчаб, бир кес" деганларидай, республикамиз ҳудудларида йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш юзасидан амалга оширилаётган ишлар тўлақонли деб бўлмайди. Ҳали ҳам бу масалага бοқибеғамлик билан қаровчи кишилар, айниқса, Йўл ҳаракати қоидаларини билса ҳам уларга амал қилмай, транспорт воситасини бошқариб юрган кимсалар ва пиёдалар учраб туради. Фуқароларда кўчаларда ҳаракатланиш маданияти ҳали ҳам паст. Айниқса, спиртли ичимлик ичиб рул бошқараётган кишилар хатти-ҳаракати туфайли йўлларда бахтсиз ҳодисалар рўй бериб турибдики, бу жамоатни ташвишлантирмоқда. Болалар билан боғлиқ ЙТҲлар ҳам йўқ эмас. Шундай экан Йўл ҳаракати қоидалари тарғиботини бир дамга бўлсада сусайтирмаслик, ҳайдовчилар ва пиёдаларга нисбатан талабчанлик масъулиятини ошириш зарур. Ўрта умумтаълим мактабларида Қоидаларни ўқитиш, ўргатиш сифатини ошириш лозим. Автожамланмалар ва автохўжаликларда, ташкилотларда амалдаги Йўл ҳаракати қоидаларини кенг тарғиб этиш ва унинг юридик жиҳатдан ҳамма жойда тадбиқ этилишини таъминлаш ҳар бир кишининг бурчидир. Республикамизда жорий йилнинг 1 апрелидан 1 майга қадар ўтказилган "Ҳаракат хавфсизлиги ойлиги" ана шу жиҳатдан ҳам ғоят ҳаётий сабоқ бўлди.

Анвар СУЛАЙМОНХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси ИИВ Йўл ҳаракати хавфсизлиги Бош бошқармаси бўлим бошлиғи, подполковник

ИЖТИМОИЙ НОЧОР БОЛАЛАР ҲИМОЯСИ

Пойтахтдаги "Интерконтиненталь" меҳмонхонасида "Ижтимоий ночор болаларга кўмак беришнинг самарали шакллари ва усуллари" мавзуида икки кунлик халқаро форум ўтказилди. Уни Республика болалар ижтимоий мослашув маркази, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ҳокимлиги, БМТнинг таълим, фан ва маданият масалалари бўйича ташкилоти (ЮНЕСКО), Болалар фонди (ЮНИСЕФ) ҳамда "Sen yolg`z emassan" республика жамоатчилик болалар жамғармаси ҳамкорликда ташкил этди.

Форумни ташкил этишдан мақсад, ижтимоий ночор болалар ҳимояси ва мослашуви соҳасида долзарб муаммоларни ҳал қилиш йўлларини аниқлаш мақсадида мамлакатимиз ва хорижий давлатлар олимлари ва етакчи мутахассислари саъй-ҳаракатларини бирлаштиришдан иборат. Унда ЮНЕСКО, ЮНИСЕФ каби халқаро ташкилот вакиллари, Ўзбекистон Республикаси вазирлиқ ва идоралари раҳбарлари, Россия, Украина, Буюк Британия, Туркия, Швейцария, Руминиядан келган хорижий мутахассислар ҳамда болаликни ижтимоий ҳимоялаш соҳасида фаолият юритувчи миллий ташкилотлар вакиллари иштирок этмоқда.

Йиғилишни Республика болалар ижтимоий маркази директори, "Sen yolg`z emassan" республика жамоатчилик болалар жамғармаси Васийлик кенгаши раиси Лола Каримова ҳамда Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари Рустам Қосимов очиб берди. Унда "Ижтимоий ночор гуруҳлардаги болалар қўллаб-қувватланишини амалий ташкил этишнинг давлат сиёсати", "Ўзбекистон Республикасида болаларни ҳимоя этишнинг ҳуқуқий жиҳатлари", "Инклюзив таълим орқали муайян эҳтиёжли болаларни ижтимоий интеграцияси", "Жароҳатдан сўнгги стресс — меҳрибонлик уйларида тарбияланувчи болаларнинг асосий муаммоси", "Муаммоли оилалардаги вояга етмаган болаларнинг ижтимоийлашуви жараёнидаги бузилишларнинг олдини олиш" каби мавзулар муҳокама қилинди.

Форумнинг иккинчи куни иштирокчилар қаровсиз қолган болалар, шунингдек, табиий офатлар террористик акт ҳамда бошқа жисмоний ва психологик дистресс шакллари қурбонлари бўлган болалар ижтимоийлашуви ва мослашуви муаммолари, муайян эҳтиёжларга эга болаларнинг ижтимоий мослашуви, вояга етмаган ҳуқуқбузарларнинг ғайриижтимоий хулқатвори профилактикаси ва ижтимоий-психологик реабилитацияси йўналишлари бўйича секцияларга бўлиниб иш олиб боришди.

Маърузалар ва тақдимотлар муҳокамаси натижасида ижтимоий ночор гуруҳлардаги болалар (етим болалар, ота-она қаровисиз қолган болалар, табиий офатлар, терактлар ҳамда дистресснинг жисмоний ва психологик шакллари оқибатида зарар кўрган болалар) ижтимоий мослашуви ва ҳимоясининг услубий, ташкилий, ҳуқуқий, аҳлоқий жиҳатлари бўйича тавсияларни ўз ичига олган якуний ҳужжатлар ишлаб чиқилади.

Инобат ЭГАМҚУЛОВА

«Адолат» СДП фаолиятидан

АЁЛ — ЖАМИЯТ КЎЗГУСИ

шу мавзуга бағишлаб ўтказилган давра суҳбати иштирокчиларда катта таассурот қолдирди

2 май куни 1-Тошкент Давлат тиббиёт институти мажлислар залида Ўзбекистон «Адолат» СДП Хотин-қизлар Кенгашининг ташаббуси билан давра суҳбати ўтказилди. Анжуманда 100 дан ортиқ «Адолат» СДПнинг Тошкент шаҳри, Сирдарё, Қашқадарё ва Тошкент вилоятлари партия ташкилотлари хотин-қизлар Кенгаши фаоллари, Олий Мажлис Қонунчилик Палатаси депутатлари, нодавлат ташкилот вакиллари иштирок этди.

Давра суҳбатида «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши биринчи котиби Дилором Тошмуҳамедова «Ўзбекистон «Адолат» партиясининг дастурий вазифаларини бажаришда партия Хотин-қизлар Кенгашининг роли» мавзусида маъруза қилди. Партия сардори ўз сўзини Юртбошимиз И.А.Каримовнинг «Бугунги замон, ҳаётнинг ўзи олдимизга қўяётган вазифа — фуқаролик жамиятининг асосий бўғинлари бўлмиш маҳалла ва хотин-қизлар қўмиталарининг ишини такомиллаштириш, уларга суянган ва таянган ҳолда аёлларнинг ижтимоий фаоллигини ошириш, опа-сингилларимизнинг сайланадиган вакиллик ва бошқа давлат ҳокимияти идораларидаги кенг иштирокини таъминлашда қонуний кафолатларни яратиб беришдан иборатдир» деган сўзлари билан бошлаб, партиядош аёлларни фаол бўлишга, маҳалла, жамоат ташкилотлари ишларида ҳар доим олдинда бўлишга чақирди. Шу борада Швеция социал-демократик партияси тажрибасидан мисол келтириб, бу партиянинг 50 фоизи аёллардан иборат эканлиги, улардан 42 фоизи жамоат ишларида фаол иштирок этишини эслатиб ўтди.

Мунозараларда сўзга чиққан Тошкент Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатияси институти кафедра мудири, профессор Эътибор Султонова йиғилганлар эътиборини партия олдидаги долзарб масала — аёлларни иш билан таъминлашга қаратди. Ҳозирда уй бекаси бўлиб қолган аёллар кўпайиб бораётганлигини, улар орасида иш олиб бориш учун эса маҳалла фуқаролар йиғини орқали иш юритиш кераклигини такидлади.

«Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши аъзоси, «Файз» холдинг компанияси бошқаруви раиси Мукаррам Азимова ўз нутқида, агар аёллар сиёсат билан шуғулланмасалар, сиёсат улар билан шуғулланишини эслатиб, жамиятда ҳам, оилада ҳам етакчи бўлиш учун сиёсат билан шуғулланиш кераклигини уқтирди.

Шу билан бирга Мукаррам Азимова аёлларга тегишли бўлган масалалар ярим йўлда қолиб кетаётганлигини таъкидлаб, бунга йўл қўймаслик учун шу соҳадаги таклиф ва илтимосларни керакли органларга, Олий Мажлисга, вазирликларга олиб чиқишимиз керак, деб айтиб ўтди.

«Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши аъзоси, Собир Раҳимов туман Маънавият ва маърифат маркази раҳбари, туман партия Кенгаши биринчи котиби Парида Пармонова ҳозирда ақидапарастлик, терроризм ва диний экстремизм ғояларига қарши курашишни сусайтирмай, аёллар ва ёшлар орасида янги шакллардаги тарғибот-ташвиқот услубларини қўллаб иш олиб бориш кераклиги тўғрисида гапирди.

Партия фаоли, Тошкент шаҳар Кенгаши депутати Хайрулла Мўминов анжуманда аёлларни фаоллаштириш учун маҳаллаларга кириб бориб, маҳалла оқсоқоли, унинг диний ишлар бўйича муовини билан ҳамкорликда иш олиб бориш кераклигини айтиб ўтди.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Зуҳра Ботирова партия сафларини фаол, ғайратли, маънавий етук аёллар ҳисобига тўлдириш билан бирга, ёш қиз ва аёллар орасида турли хил ёт иллатларга қарши кураш олиб бориш кераклигини таъкидлади.

«Истиқболли ёш авлод» нодавлат нотижорат ташкилоти раҳбари Нигора Гапторова ўз сўзида ёшлар орасидаги тадбирлар нафақат партия аъзолари, балки бошқа жамоат ташкилотлари аъзолари билан ҳамкорликда ўтказилса самарали натижа бериши ҳақида гапирди.

«Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши биринчи котиби Дилором Тошмуҳамедова анжуманни якунлаб, бундай давра суҳбатларини мунтазам ўтказиб туриш тўғрисида таклиф киритди.

Суратларда: тадбирдан лавҳалар.

Даврон АҲМАД олган суратлар

Бағрикенглик, илму одоб, камтарлик, саҳийлик ва олижаноблик умр зийнатидир. Аммо ҳаётда ҳақиқат ва адолатни ҳимоя қилиб яшаган, демакки, курашлардан бўйин эгмаган, бошга қилич келса ҳам тўғри сўзни айта олган инсонгина ўз номига муносибдир.

Эҳтиром

АДОЛАТГА КАМАРБАСТА ИНСОН

ёки ҳаётда яхши инсон бўлиб танилиш учун хушмуомалалик, ҳалоллик ва савоб ишларга бош қўшишнинг ўзи кифоями?

Биз ҳикоя қилмоқчи бўлган ажойиб инсон, тажрибали ҳуқуқшунос, зукко сиёсатчи, партиямиз фидойиси Ҳайдар Исломовда ана шу фазилатлар жамулжам. Шу боис атрофдагилари, ҳамкасблари, партиядошлари уни бениҳоя қадрлашади. Ундан ибрат олишга, маслаҳат сўрашга интилишади. Ҳайдар акани доимо давраларнинг тўрида, яхши ишларнинг бошида кўрасиз. Баъзан мутлақо бегона кишиларнинг бир оғиз қистовига кўниб адолатни қарор топтириш учун идорама-идора югуришдан, бошга мусибат тушган одамларга далда бўлишдан чарчамайди. Чунки унинг учун бегона кишининг, бегона ишнинг ўзи йўқ.

Ҳайдар Исломов қалбидаги бу гўзал туйғулар кеча ёки бугун пайдо бўлган эмас.

Ҳайдар Исломов Самарқанд вилоятининг Пастдарғом туманида 1935 йили таваллуд топган. Ўрта мактабни битиргач, жамоа хўжалигида оддий табелчи, котиб бўлиб ишлади. 1958 йили эса Ўрта Осиё Давлат университетининг ҳуқуқшунослик факультетини тамомлаб, шу йили Пастдарғом туман Кенгаши ижроия қўмитаси йўриқчиси, котиби бўлиб фаолият юритди.

Ҳайдар ака умрининг асосий йилларини қонун ҳимоясига бағишлаган адолатли инсон. У дастлаб Самарқанд шаҳар прокурори ёрдамчиси, сўнгра вилоятнинг Каттақўрғон ва Хатирчи туманлари прокурори вазифаларида ишлаб обрў қозона олди. Ундаги билим, тажрибани, қатъиятни инобатга олиб кўп ўтмай вилоят прокурорининг биринчи ўринбосари лавозимига тайинлашди. 1977 йилдан бошлаб эса Ҳайдар Исломов 12 йил давомида вилоят адлия бошқармасига раҳбарлик қилди. Суд-ҳуқуқ ишларини такомиллаштиришга, қонун устуворлигини таъминлашга, ҳуқуқшунос кадрларни тарбиялашга муносиб улуш қўшди. Айни чоғда эса у вилоят адвокатлар ҳайъатининг аъзоси.

Лекин кўпчилик бугун уни "Адолат" социал-демократик партияси Самарқанд вилоят Кенгашининг иккинчи котиби сифатида таниб, ҳурмат қилади. Бунинг боиси шундаки, Ҳайдар ака партия сиёсатида аниқликни, изчилликни ва амалий натижаларни тан олади. Самарқанд вилоятида ўтган уч-тўрт йил мобайнида партия аъзолари сони 16 минг нафарга, бошланғич ташкилотлар сони эса мингтага етиб қолгани, вилоятнинг ижтимоий ҳаётига оид энг долзарб муаммолар партия ташкилотининг диққат-эътиборида бўлиб келаётгани ана шу талабчанлик, ишчанлик самарасидир. Ҳайдар ака жойлардаги бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини мувофиқлаштириш, уларга зарур йўналиш бериш, маҳаллий ҳокимият ва бошқарув идоралари билан қонун доирасида муносабат ўрнатиш орқали ислоҳотлар жараёнини тўғри йўлга солишда доимо ташаббускор.

— Ҳар қандай инсон сингари менинг ҳаётимга ҳам бир умрга муҳрланиб қолган лаҳзалар бор, — дейди Ҳайдар Исломов фахр ва ифтихор билан. — Биринчиси, Ватанимиз мустақилликка эришган кун, иккинчиси, ана шу мустақил Республика Олий Кенгашининг биринчи депутатлари қаторида бўлганлигимдир. Ва, яна Олий Кенгашнинг Қонунчилик ва ҳуқуқ-тартибот қўмитаси котиби сифатида илк қонунларни ишлаб чиқиш, Ватан байроғи, герб ва мадҳиясининг расман қабул қилинишида иштирок этиш бахтига муяссар бўлганимдан ҳанузгача фахрланаман.

Ҳайдар ака бугун 70 ёшни қаршилаяпти. Аммо ҳали чарчаш нималигини билмайди. Вужудида ёшларга хос ғайрат-шижоат. Қонун устуворлигини таъминлаш, партия сиёсатини изчил тарғиб этиш орқали ҳуқуқий-демократик жамият қурилишини тезлаштиришни фаолиятининг бош мақсади деб билади. Бу йўлда унга кўп қувватловчи дўстлари, шогирдлари, партиядошлари азим Самарқандда кўплаб топилади. Демак, ҳақиқат ва адолатга камарбаста бўлиб мудом эл-юрт ташвишида юрган кишини одамлар ўзларига яқин кўришади, унга суянишади, мадад олишади.

Шундай ишонч, эътибор сизни ҳеч қачон тарк этмасин, Ҳайдар ака, деб қутлар эканмиз партиямиз жонкуярини самимий муборакбод этамиз.

Жуманиёз АЛИБЕКОВ,
Ўзбекистон «Адолат» СДП Самарқанд вилоят Кенгашининг биринчи котиби.
Зоҳир ТЎРАКУЛОВ,
«Адолат» мухбири

Суратда: *Ҳайдар Исломов партиядошлари даврасида*

Хориж хабарлари

Терроризмга қарши

СУРИЯ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ЯНГИ ФАРМОНИ

Сурия терроризмни қўллаб-қувватлаш ва молиявий муттаҳамликларга қарши курашни кучайтирди. Сурия президенти Башар Асад яқинда ана шу мазмундаги қарорга имзо чекди. Ҳужжатда Сурия ҳудудидаги барча банк ва бошқа молиявий ташкилотларнинг террорчилик ташкилотларини молиялаштириш ва бошқа турдаги молиявий найрангларда шубҳа қилинаётган ўтказмаларни назорат қилиш белгиланган. Фармонда Сурия Марказий банкида мустақил назорат идораси – Терроризмни молиялаштириш ва молиявий муттаҳамликлар устидан назорат Қўмитаси ташкил қилиниши белгиланган.

Қўмита шубҳали молиявий амалиётлар устидан маълумот тўплайди ва мустақил текширувлар ўтказади. Бундан ташқари қўмита халқаро молиявий назорат ташкилотлари билан молиявий найранглар ва терроризмни молиялаштиришнинг олдини олиш борасида тажриба алмашади, шубҳали пул ўтказмалари ва уларнинг иштирокчилари хусусида ахборотлар алмашади.

1999 йили БМТнинг Бош Ассамблеясида молиявий найранглар ва терроризмни молиялаштиришга қарши кураш тўғрисида Халқаро конвенция қабул қилинган. Шу йилнинг апрель ойида Сурия, Дамашқ "ҳар қандай давлат ўз ҳудудида ҳарбий амалиёт олиб бораётган хорижий давлат қўшинлари ҳаракатларига қаршилик кўрсатиши террорчилик эмас" деган илова билан Конвенцияга қўшилди. Бундан ташқари Суриянинг Конвенцияга қўшилиши унинг Исроил билан муносабатларининг тикланишидан далолат бермайди.

АҚШ бир неча бор Сурия давлат банкларини террорчилик ташкилотлари фаолиятини молиялашда айблаган. Сурия ўз навбатида эса бундай айбловлар асоссиз дея баҳолаб, уларни қатъиян рад этиб келаётир. 2004 йилнинг май ойида АҚШ Сурияга қарши бир томонлама иқтисодий чекловлар жорий этган эди. Эмбаргога кўра Сурия билан озиқ-овқат ва дори-дармон савдосидан бошқа ҳар қандай савдо алоқалари ман этилган. Бундан ташқари, Жорж Буш Суриянинг АҚШдаги бир қанча банк ҳисобларини "музлатишга" ҳам буйруқ берган.

Алижон АНДАКУЛОВ

Европа Иттифоқида

ЖАК ШИРАК ДАЪВАТИ

Франция президенти Жак Ширак мамлакат фуқароларига юзланиб, 29 май куни ўтадиган референдумда Европа Иттифоқининг ягона қомусини қўллаб-қувватлашга чақирди. Жамоатчилик ўртасида ўтказилган сўровлар натижалари бир неча ҳафтадан буён шу ҳафтада илк бор конституция лойиҳасига нисбатан ижобий фикр билдирганлар сони ортганини кўрсатган.

Ширакнинг бу галги чиқиши аввалгиларига қараганда бирмунча норасмийроқ тусда бўлиб, икки француз журналистининг саволларига Елисей қароргоҳида ўтириб жавоб қайтаришдан иборат бўлди.

У очиқ-ойдин конституция ғояларини ҳимоя қилиб, ЕИнинг биргина давлатида ушбу лойиҳанинг маъқулланмаслиги ундан бира тўла воз кечишга олиб келишини таъкидлади. Ширакнинг сўзларига қараганда, янги конституция ЕИ ташкилотчилари ҳисобланмиш икки давлат, — Франция ва Германия янги 25 давлатдан ташкил топган кенгайтирилган ЕИ олдида обрўйини ошириб, таъсирини кўчайтиради.

Янги конституция қабул қилингач, Франция ўз ҳуқуқларининг айримларидан воз кечиши лозим бўладику, деган саволга у конституцияда қайси масалалар давлат миқёсида, қайсилари Иттифоқ миқёсида ҳал қилиниши аниқ қилиб белгилаб берилган, дея жавоб қайтарди.

Президентнинг бу чиқиши олдингиларига, француз талабалари ва дебатлар билан ўтказган учрашувига нисбатан аниқроқ, ишончлироқ фикрларга бой бўлди. Аммо ҳали бу нутқ конституция оппонентларини ўтказилажак референдумгача ўз фикрларини ўзгартиришлари учун етарлими йўқми, ҳали номаълум.

Илм-фан учун рағбат

НОБЕЛЬ МУКОФОТИГА РАҚОБАТЧИ

Илмда эришилган юксак натижаларни рағбатлантиришни ўз олдига мақсад қилган буюк шахслар сони яна биттага ошди. Асли келиб чиқиши норвегиялик бўлган америкалик миллионер Фред Кавли Нобель мукофотига рақобатчи бўла оладиган янги мукофотни таъсис этишини билдирди.

Мукофот миқдори ҳам худди Нобелники сингари миллион АҚШ долларини ташкил этиб, икки йилда бир маротаба топширилади ва уч йўналиш: астрофизика, бош мия устида олиб борилган тадқиқотлар ва нанотехнология борасида эришилган энг юқори ва самарали натижаларни тақдирлайди.

Уни Нобель мукофотидан бир ой олдин, сентябрь ойида топшириш мўлжалланмоқда.

Мукофотни илк бор топшириш маросими 2008 йилда, дунё экспертларининг ёрдамида аниқланган ғолибларни тақдирлаш билан бошланади.

Фред Кавлининг айтишича, янги мукофот тадқиқотларда янада юқори натижаларга эришиш ва олимларни илдамроқ ҳаракат қилишга ундаш мақсадида таъсис этилган.

Энди мукофот таъсисчиси ҳақида гапирадиган бўлсак маълумоти бўйича физик бўлган Фред Кавли 1955 йилда чўнтагида 300 АҚШ доллари билан Норвегиядан чиқиб кетиб, Калифорнияда жойлашади ва шу ерда сезувчи датчиклар ишлаб чиқаришга ихтисослашган компанияни ташкил этади.

Компания жуда яхши натижаларга эришди ва Кавли уни 2000 йилда 340 миллионга пуллайди. Шу маблағ ёрдамида у АҚШ ва Европадаги бир қанча институтларни молиялаштирувчи жамғарма ташкил этди.

Ўтган йили ушбу институтлардан икки нафар олим физика ва математика йўналиши бўйича Нобель мукофотига сазовор бўлди.

Ядро қуролисиз сайёра

МЭРЛАР ТИНЧЛИК УЧУН

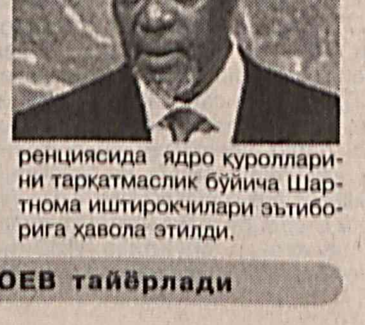

Сайёрамиздаги кўпгина шаҳарларнинг мэрлари ядро қуроллари бўйича янги ташаббусни олға суришмоқда. Улар ёрдамида 10 млн имзо йиғилиб, БМТга юборилди. Японияниг Хиросима шаҳри мэри бошчилигида улар 2020 йилга бориб ядро қуроллари борасидаги барча лицензияларни бекор қилиш талаби билан чиқдилар.

110 мамлакатнинг 760 шаҳарлари мэрларидан ташкил топган «Мэрлар тинчлик учун» бирлашмаси вакиллари Бирлашган миллатлар ташкилоти бош котиби Кофи Аннан билан учрашиб, ўзларининг талабларини айтдилар.

Бош котиб уларнинг ташаббусларини бажонидил қабул қилди. Аннан ядро қуролларини бутунлай йўқ қилиш тарафдори эканлигини таъкидлаб, худди шу каби ташаббуслар билан муваффақиятга эришиш мумкинлигини эътироф этди.

10 миллион имзо билан тасдиқланган мэрларнинг талабномаси чоршанба куни Нью Йоркда ўтган VII Конференциясида ядро қуролларини тарқатмаслик бўйича Шартнома иштирокчилари эътиборига ҳавола этилди.

Бахриддин МИНГБОЕВ тайёрлади

9 МАЙ – ХОТИРА ВА ҚАДРЛАШ КУНИ

Мустақил юртимизда инсон қадри ва хотираси доимо эъзозда. Ватан озодлиги, халқ бахт-саодати учун фидойилик ва жасорат кўрсатган ҳамюртларимизнинг номини ҳурмат билан тилга оламиз. Уларнинг азиз ёди ҳар биримизнинг қалбимиздадир.

9 май — Хотира ва Қадрлаш кунида иккинчи жаҳон урушининг барча иштирокчиларини, уларнинг оила аъзоларини Ғалабанинг 60 йиллик байрами билан чин юракдан муборакбод этамиз. Ватан истиқболи, осойишталиги йўлидаги оталар жасорати Сиз, азиз фарзандларга доимо ибрат бўлсин!

ЎЗБЕКИСТОН “АДОЛАТ” СДП САМАРҚАНД ВИЛОЯТ КЕНГАШИ

АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ «ПАХТА БАНК»

Ўз акциядорлари, мижозлари ва барча юртдошларимизни 9 май — Хотира ва Қадрлаш куни билан самимий қутлайди!

Иккинчи жаҳон урушидаги ғалабанинг 60 йиллиги нишонланаётган шу шукуҳли кунларда 1941 — 1945 йиллардаги уруш қатнашчилари ва ногиронларига ҳамда фронт ортида мардлик ва жасорат кўрсатган фахрийларга чуқур миннатдорчилик билдиради, уларга сиҳат-саломатлик, бахт ва шодлик тилайди!

Хонадонингизда ҳар доим тинчлик, осойишталик ва фаровонлик нури порлаб турсин!

«ПАХТА БАНК» — ФАРОВОНЛИГИНГИЗ КАЛИТИДИР!

«ПАХТА БАНК» Кенгаши ва Бошқаруви

УЛУҒ АЛЛОМАЛАР АДОЛАТЛИ ВА ФОЗИЛ ЖАМИЯТ ТЎҒРИСИДА

Абу Райҳон Беруний, Абу Али ибн Сино ва Низомулмулк адолатли жамият ҳақида

Фуқаролик жамияти унсурларини шакллантиришга муҳим ҳисса қўшган Ватандошимиз, машҳур Шарқ мутафаккири Абу Райҳон Берунийдир (970-1048 йй.). [illegible]

[illegible] ...дан эмас, балки ҳақли равишда (ўша сифатлари билан) эҳтиром қилинади". Абу Райҳон Берунийнинг эътироф этишича, фуқаровий жамият инсонийлик даражаси кишилар кундалик эҳтиёжларининг қанчалик қондирилиши билан белгиланади. Жамиятда фуқароларнинг фаровонлигини таъминловчи энг муҳим омил ижтимоий адолат қоидаларига амал қилишдир.

[illegible] ...подшоҳ додхоҳларни олдига чақириб, ҳафтада икки маротаба уларнинг сўзларини эшитади ва золимларнинг жазосини беради, деган хабар мамлакатга тарқалса, унда ситам қилувчилар оқибатини ўйлаб, қўрқиб бедодлик қилмайдилар».

Муқимжон ҚИРҒИЗБОЕВ
(Давоми бор)

УРУШ ҚАТНАШЧИЛАРИ МУКОФОТЛАНДИ

Пойтахтимизнинг Чилонзор туманидаги "Октепа" маҳалласида 9 май – Хотира ва Қадрлаш куни муносабати билан тадбир ўтказилди. Унда маҳаллада умргузаронлик қилаётган уруш қатнашчилари, меҳнат фахрийлари, мактаб ўқувчилари ва маҳалла фаоллари иштирок этди. Маҳалла фаолларининг саъй-ҳаракатлари билан ташкил этилган мазкур шодиёнада маҳалладаги 173 ва 79-мактаб ўқувчиларининг хилма-хил чиқишлари йиғилганларнинг кўнглига қувонч бахш этди.

— Маҳалламизда 11 минг 600 нафар аҳоли истиқомат қилади, — дейди маҳалла оқсоқоли Абдувоҳид Бўланов. — Шундан атиги 30 нафари уруш қатнашчиси ҳамда 120 нафари меҳнат фахрийсидир. Биз маҳалла фаоллари бу инсонларни бугунги дориламон кунларда II жаҳон урушида қозонилган ғалабанинг 60 йиллиги билан чин қалбдан муборакбод этамиз.

Шунингдек, тадбирда туман Мудофаа ишлари бўлими томонидан маҳаллада яшаётган II жаҳон уруши қатнашчилари ғалабанинг 60 йиллик ордени билан мукофотланди.

Бахтиёр ТОШНАЗАРОВ,
"Адолат" мухбири.

Суратда: *маҳалла уруш қатнашчиларидан бир гуруҳи ва фаоллари*

УЧ ЎҒЛОН ЖАСОРАТИ

9 май Хотира ва Қадрлаш куни

Ватанни қадрлаган инсон абадул-абад қадр топади. Ҳар йили 9 майни Хотира ва қадрлаш куни сифатида кенг нишонлар эканмиз, шу юрт, шу замин учун жон фидо этишган минг-минглаб кишилар хотираси ёдга олиниб, руҳлари шод этилади. Ота-боболаримизнинг ғалабаси билан якунланган иккинчи жаҳон уруши ўтмишга айланганига гарчи олтмиш йил тўлган бўлса-да, қаҳрамонларимиз жасорати мангу машъалдек қалбимизда порлаб турибди. Бу қонли жангларда мардлик кўрсатган ўғлонлар номи мудом тилларимизда, дилларимизда. Урушда шаҳид кетганлар бугун тириклар ичра тирикдир! Улар ҳаётини фарзандлари, набиралари, чеваралари давом эттиришаётгани дилга таскин бераверади.

Гарчи хотирага айланган бўлса-да, мудҳиш воқеалар ҳамон юракларни ўртайди. Уруш бошланган дастлабки кунларда Паркент туманида истиқомат қилувчи Мирҳайдар ота ва Тошбуви она Мирбаратовларнинг камолга етган ўғиллари Миржамол, Мирзуҳур, Миржамбуллар бирдек жангга отландилар. Алпдек ўзбек ўғлонларининг Ватан учун даҳшатли жангларда кўрсатган жасорати ҳақида кўп мақолалар, асарлар, кинофильмлар яратиганини яхши биламиз. Албатта, бу барча Ватандошларимиз образи, уларнинг ёрқин тимсолларидир. Эндиликда бадиий лавҳалардагина ўқиш мумкин бўлган ўша қаҳрамонликларини эҳтиром ила ёдга оламиз. Буни қаранги, душман билан мардларча курашган Мирзуҳур айни кучга тўлган 21 ёшида — 1942 йилда қаҳрамонларча ҳалок бўлганини бугун ҳам тасаввур этиш оғир. Миржамол эса 1943 йили даҳшатли жангларда жон олиб, жон берган... Ғалаба онлари яқинлашган кезларда — 1945 йил айни баҳорида Миржамбулдан қора хат келган... Ўшанда Паркентда еру осмон йиғлади... Сўнгги хатида Миржамбул шундай ёзган экан: «Азиз отажон, онажоним! Ғалаба жуда яқин! Укаларим ҳам қайси қисмларда жанг қилишаётгандир. Минг афсус, мен қаттиқ жароҳатландим. Эҳтимол бу сўнгги хатимдир... Шундай бўлса-да асло қайғурмангизлар. Қанча фашистни ер тишлатиб, газандалардан ўчимни олдим. Она-Ватанимизга хиёнат қилганларни жаҳаннамга жўнатдик. Юртимиз озодлиги, осойишталиги учун жон бериш менга шараф! Билингки, мен ўзим билан бирга урушнинг барча офатларини, кулфатларини у дунёга олиб кетяпман. Бу дунёда одамлар осуда ва бахтли яшашлари керак! Ҳар бир инсон яшаш учун туғилади! Инсоният ҳаётига зомин бўлишга чиранган фашизмнинг куни битмоқда. Ғалаба байроғи остида ғолибларча ҳаётдан кўз юмаётган бўлсам-да, умидим сўнгани йўқ! Отажон, онажоним! Биргина ўтинчим, ортимдан йиғламангизлар! Сизларни, барча ўзбекистонликларни ўпиб қолувчи ўғлингиз Миржамбул. 1945 йил, апрель...»

Германия сарҳадларида битилган бу сўнгги мактуб паркентликларнинг юрак-бағрини ўртаб юборди. Мирҳайдар отанинг хонадони одамлар билан тўлиб кетди. Ҳамма отахоннинг паҳлавон ўғилларига таҳсин айтар, уларнинг номларини эҳтиром билан тилга олишар эдилар. Жудолик қайғуси Тошбуви онанинг қаддини букиб қўйди. Мирҳайдар ота эса қайтиб оёққа турмади, кўп ўтмай бандаликни бажо келтирди...

— Уларнинг покиза руҳларини мудом шод этаётган Ватанимиз бизга ҳамиша маънан мадад бериб туради, — дейди Миржамол отанинг ўғли Ўткир Ҳайдаров. — Оталаримизнинг табаррук номларини пойтахтимизни «Хотира майдони»даги улкан китобларга мангу муҳрлаб қўйишганидан дилим таскин топади. Бу — Ватан ўғлонларининг номлари мангу эканлигидан ва хотираси мудом қадрланишидан нишона. Уруш даври ҳақида гапирганимизда фронт ортида матонат кўрсатишган фидойи инсонларни ҳам унутмаслигимиз жоиз. 1943 йили отам раҳматли шаҳид кетганлиги ҳақидаги совуқ хабар келганида тўрт яшар эдим. Ўшанда онам Муҳаббат Ашурова қай аҳволга тушгани сира ёдимдан чиқмайди. Куну тун оғир меҳнат билан машғул бўлган онамнинг биргина овунчоғи раҳматли отамдан келган шеърий мактуб эди. Уни гоҳида мангули қўшиқ қилиб куйларди:

Қанот қоқар сиз томон,
Хатга битган дил сўзим.
Она-Ватан бағрида,
Фарзандимга оер тузим.
Юртимнинг кўп ўғлони,
Қалқон бўлган бир жон-да!
Фашист деган газанда,
Ер тишлайди ҳар онда.
Ўзбекнинг зўр ўғлони,
Қолдирди ном ўзидан.
Аждодимдир Алпомиш!
Биз борамиз изидан!
Албат порлоқ келажак,
Кутар ўғил-қизимни.
Авлодларга етказинг,
Менинг сўнгги сўзимни:
Ватанимни асраса,
Руҳимизни қилиб шод.
Унга толе бўлар ёр,
Бахтли яшар умрбод!

Жанг майдонлари қанчалик даҳшатли бўлса, фронт ортида ҳам аҳвол ундан кам эмасди. Бу мудҳиш кунлар минг-минглаб болаларнинг аянчли қисмати эди. Ўткир ака Ҳайдаров уруш даври фарзанди. Ўша қора кунларни ўз кўзи билан кўрган. Бугунги бахтиёр кунлари учун шукрона айтаётган бу ажойиб инсоннинг сўзларини тинглсангиз, инсон хотираси, унинг қадр-қиммати қанчалик улуғ эканлигига имон келтирасиз.

— Бу кун оталаримиз хотираси билан яшаётган бўлсак, айни вақтда ўзимиз ҳам қадр топаётганимиздан мамнунмиз, — дейди у ҳаяжон билан. — Бунинг учун юртимизни истиқлолга мушарраф этган азиз Юртбошимиздан абадул-абад миннатдормиз. Бугунги Тошкентимиз янада чирой очаётгани ҳам аслида инсонларни қадрлашнинг бир ифодасидир.

Урушдан сўнг ўрта мактабни тамомлагач, Тошкент давлат университети (ҳозирги ЎзМУ) физика факультетида таҳсил олган суҳбатдошимиз бахтини илм боғидан топди. Фан доктори, профессор даражасига етди! Қатор илмий муассасаларда, дорилфунунларда ёш авлодга таълим-тарбия берди.

— Юртда тинчлик-осойишталик ҳукмрон бўлса, ҳар қандай эзгу мақсадларга эришиш мумкин, фақат, ўша бахтнинг қадрига ета олсак бас, — дейди таниқли олим. — Хотира ва қадрлаш куни ҳам замондошларимиз учун бир сабоқ эканини унутмаслик лозим. Оққан дарёлар оқавергани мисол бул заминда оталар руҳи мудом шод бўлиб, ёш авлод орзулари ушалаверади.

Феруза РИХСИЕВА,
Азиза УСМОНОВА

ДОНОЛАР БИСОТИДАН

ОИЛА ТАРБИЯСИНИНГ ТАЪСИРИ

Маданиятли оилада ўсган бола гўзал сифатга эга бўлади.

Бунга бир мисол.

Бир куни Боғдод шаҳри кўчаларининг бирида болалар ўйин билан машғул эдилар. Тасодифан, халқда обрў ва эътиборга эга бўлган бир қари одам отга миниб ўша кўчадан ўта бошлади. Ўйнаб турган болалардан бири чолнинг келаётганини кўриб, четроқ жойга чиқиб турди. Қари киши етиб келгач, қўл қовуштириб салом берди. Бошқа болалар эса, чолга эътибор бермай, ўйинда машғул бўлдилар.

Чол бу болани оқилона ҳаракатидан завқланди. У боланинг одобини синаш учун болалар ёнига келиб, қўлидаги узукни уларнинг ўртасига ташлаб:

— Қайси бирингиз узугимни қўлимга олиб берсангиз, китоб, дафтар олиш учун пул бераман, — деди. Болалар бир-бирлари билан уришиб узукка ёпирилдилар. Ниҳоят, бир бола чаққонлик билан узукни олиб, чолнинг қўлиги берди. Салом берган бола эса узукни олиш учун қилинган ҳаракатларга қўшилмай ўз жойида турарди. Чол бу боланинг ҳолига диққат қилиб турарди. Бу даъфа узукни унинг ёнига ташлади. Бола дарҳол узукни ердан олиб, артди. Чолга таъзим қилиб, унинг қўлига берди. Чол бу боланинг одоб, тарбиясидан завқ-шавққа тўлиб, таҳсин-офарин қилди, отдан тушиб боланинг пешонасидан ўпиб, унинг ҳақига хайр-дуо қилди, ўғлини шундай тарбияли, одобли қилиб ўстиргани учун унинг ота-онасига раҳматлар айтди. Ҳамма болаларни йиғиб, уларга аҳлоқли, тарбияли бўлиш ҳақида панд-насиҳат қилди.

Кейин ёнидан пул чиқариб болаларга:

— Хайр, болаларим, энди мен кетаман, мана бу пулга китоб, дафтар, қалам олинг, — деб пулни ҳалиги одобли боланинг қўлига берди.

Ҳар кишининг дунёда ороми, жони — тарбият,
Бахту иқболу саодатнинг макони — тарбият.
Эй оталар, жонларингиздан азиз фарзандингиз,
Ғайрат айланг ўтмасин вақту замони тарбият.

БЕВАФО ДЎСТ

Бир фозил одам шундай ҳикоя қилганди:

— Бир гал Хоразмга сафар қилганимда бир киши менга йўлдош бўлди. Уни едириб-ичириб юрдим. У менга муҳаббатини, самимий дўстлигини тинмай сўзларди. Бизга бир ит ҳам ҳамроҳ эди. Мен итга нон, суяк бердим.

Йўлда икки ўғри бизга ҳужум қилди. Ҳалиги ҳамроҳим ўғриларни узоқдан кўрган замониёқ мени ташлаб қочди. Ит эса бир ўғрини оёғидан тишлаб олиб йиқитди, талади, ўғри зўр-базўр қочиб қутулди. Иккинчи ўғрини мен мағлуб қилдим, у ҳам қочиб кетишга мажбур бўлди. Шундай қилиб, итнинг ёрдами билан ўғрилардан қутулдим.

Ҳамроҳим ўғриларнинг қочганини кўриб, ёнимга қайтди, риёкорлик билан ҳолимни сўради. Мен унга:

— Йўқол, ёнимга келма, сен каби "дўст"дан ушбу ит вафолироқ деб, уни ташлаб, ит билан бирга Хоразмга қараб йўл олдим.

БЕИЗ КЕТГАН ТАҚДИР

Урушнинг тамом бўлганига ҳам, мана, олтмиш йил бўлди. Лекин у ҳамон ёдимизда. Қорачадан келган, қуралайкўз, бўй-басти ўртача, ҳаракатчан Олим ака маҳалланинг суюклиси, ота-онасининг кўз қорачиғи эди. Гап, Тошкентнинг Жўрабек маҳалласидан урушга кетган Олим Маъдалиев ҳақида.

Болалик хотиралари қизиқарли бўлади...

У баҳорда варрак учиришни яхши кўрарди. Бир куни у шундай чиройли варрак ясадики, ҳаммамиз қойил қолганмиз. Томга чиқиб, варрагини учира бошлади. Енгилгина эсаётган шамол, варракни баланд кўтариб, қўшни маҳаллага олиб кетди. Шу пайт варракнинг ипи узилиб кетди. У тезда томдан ерга тушиб, варракни қидириб кетди. Биз унинг ортидан чопдик. Варрак эса топилмади. Шунақа, ҳар бир нарсага қизиқувчан эди Олим ака.

У яна техникага, машинага қизиқарди. Бир куни эрталаб, унинг ҳовлисига чиқсам, бир пиёланинг ичига радиога тегишли деталларни солиб, қулоғида радионинг карнайи, бемалол чой ичиб, радио эшитиб ўтирибди. Унинг бу ишидан отаси Маъдали амаким ҳам хурсанд, ойиси Зилол холам ҳам. Қойил қолганман, ўшанда.

У тўлиқсиз ўрта мактабни тамомлаб, енгил саноат техникумига ўқишга кирди. Орадан бир йилча ўтгандан сўнг, уни Бухородаги бир корхонага амалиёт ўташ учун юборишди. Кейин ўша ердан ҳарбий хизматга олиб кетишди. Уни на ота-она, на биз кузатиб қўёлмадик. Кун ўтмай ота-онаси Белоруссия чегарасига яқин Беластон шаҳри яқинидан хат ола бошлашди.

Уруш бошланди. Катта тўс-тўпалонлар бошланиб, Олим акадан хат келиши тўхтади. Шу-шу Олим ака дунёда йўқдек. У ўликми, тирикми, — ҳеч ким билмасди.

Одамларга энг қаттиқ уруш қаерда бўлди десангиз, бирлари Москва яқинида деса, бирлари Сталинградда дейди ва ҳақазо. Менимча, урушнинг оғир палласи унинг бошланиш даврида бўлди. Бу эълон қилинмай бошланган урушнинг бошланғич даврларида мамлакат жуда катта талофатлар кўриб, ўлганларнинг саноғини ҳам ҳеч ким аниқ айтиб бера олмайди.

На, Зилол хола, на Маъдали амаким хат ёзишни билишмасди. Зилол холамнинг илтимоси билан мен Олим акамнинг эски манзилига ўнларча хат ёзиб берганман. Ҳеч қандай жавоб келмаган. Йиғлайвериб-йиғлайвериб, Зилол холамнинг кўзлари хиралашди. Камгап Маъдали амаки эса, янада кам гапирадиган бўлиб қолди. Икковлари нимадандир хафалашиб қолганларида эса Зилол хола:

— Олимим бўлганда у мени камситиб қўймасди. Ҳимоя қиларди! — деб йиғлагани-йиғлаган эди. Уруш ҳам тамом бўлди. Олим акамиздан дарак йўқ. Дунёда бундан оғир қисмат бўлмаса керак. Шахсан ўзим Олим аканинг номини Мустақиллик майдонидаги катта рўйхатдан ҳам қидирдим. Тополмадим. Зилол холам эса бир умр, ҳаётининг охирги нуқтасигача ундан умидини узмаган эди.

Олим ака тирик бўлганларида техник инженер бўлармиди ёки ихтирочи? Балки исмига монанд, олим бўлармиди?! Ахир у кечалари лампа чироқни ўчирмай, тинмай китоб ўқиб, ёзарди. Нима бўлишидан қатъи назар, одам бўларди. Менинг кўнглимда ҳамма вақт унинг ёди, кулиб туриши гавдаланади. Биз учун у ўлмагандек! Ўлмайди ҳам!

Дарвоқе, Олим аканинг биргина синглиси бор эди. Исми Нишон. Ўтган йили вафот этди. Унинг ҳам охирги сўзи армон билан акасини эслаш бўлди. Бу урушнинг, инсонлар бошига солган хўрликларидан бир шингил, холос.

Абдуқодир ХАЙИТМЕТОВ

РОМАРИО ПЕЛЕ ОРТИДАН

Футбол бўйича 1994 йилги жаҳон чемпиони Бразилия терма жамоасининг моҳир ҳужумчиси Ромарио узоқ танаффусдан сўнг яна мамлакат терма жамоаси таркибида майдонга тушди. Сан-Паулу шаҳридаги "Пакаэмбу" стадионида Гватемала терма жамоасига қарши ўтказилган ўртоқлик учрашуви унинг учун терма жамоа билан хайрлашув ўйини бўлди. Майдон эгаларининг 3:0 ҳисобидаги ғалабаси билан якунланган мазкур ўйинда Ромарио терма жамоасининг иккинчи тўпига муаллифлик қилди. Бу футболчининг расмий учрашувларда киритган 832 тўпидир. Сермаҳсуллик борасида моҳир ҳужумчи ўзига хос рекорд ўрнатган афсонавий Пеледан кейинги натижани кўрсатган.

Ўн саккиз йиллик футболчилик фаолияти давомида Ромарио терма жамоа таркибида 88 учрашув ўтказиб, рақиблар дарвозасини 71 маротаба аниқ нишонга олган. Бу борада Зико (67 тўп) ҳамда Роналдо(65)лар ундан кейинги поғоналарни банд қилишган.

Ромарио гарчи, терма жамоа билан хайрлашган бўлса-да, лекин катта футболдан батамом йироқлашгани йўқ. У бу йилги Бразилия ички чемпионатида "Флуминенсе" (Рио-де-Жанейро) жамоаси шарафини ҳимоя қилиш ниятида. Шунингдек, Ромарио шу ойда Рио-де-Жанейро шаҳрида пляж футболи бўйича уюштириладиган жаҳон чемпионатида ҳам Бразилия терма жамоаси таркибида майдонга чиқади.

ГОРБАЧЁВ ВА КАРПОВ "ДУЭЛИ"

Собиқ Иттифоқнинг собиқ президенти Михаил Горбачёв ҳамда жаҳоннинг ўн иккинчи чемпиони Анатолий Карпов ўртасида шоҳмот учрашуви бўлиб ўтади, дея хабар тарқатди АР агентлиги. Шу йилнинг октябрь — ноябрь ойларида уюштирилиши кутилаётган мазкур ажойиб учрашув Американинг Линдсборг (Канзас штати) шаҳрида бўлиб ўтади. Ушбу ўйин томошасига АҚШ ҳукуматининг бир қатор намояндалари ҳам ташриф буюриши кутилмоқда. Жумладан, таниқли гроссмейтернинг шахсан ўзи Линдсборг мэри Рона Роландрага таклифнома жўнатган.

— Бизнинг мўъжаз шаҳримиз ҳаётида бу каби унутилмас воқеаларнинг уюштирилиши анъанага айланган, — дейди Линдсборг шоҳмот клуби асосчиси Вес Фиск. — Буни Американинг собиқ президенти Билл Клинтоннинг гольф ўйнаш учун Линдсборгга тез-тез ташриф буюриши мисолида ҳам айтиш мумкин. Ўйлайманки, собиқ президент Горбачёв ва таниқли шоҳмот устаси Карпов ўртасида бўладиган баҳснинг клубимизда ўтказилиши келажакда Америкада шоҳмот ривожига катта ҳисса қўшади.

Спорт оламида

ШУМАХЕРНИНГ ЯНГИ САМОЛЁТИ

Етти карра жаҳон чемпиони, дунёга машҳур Михаэль Шумахер Falcon 2000 EX русумли янги реактив самолёт сотиб олди, дея хабар қилади F1Total.com. "Формула-1" учувчиси ушбу самолёт учун 28,5 миллион евро сарфлади. Таниқли автопойгачи бу харидини мусобақалардан сўнг, ўзининг Гран-при туркумидаги баҳслардан кейин оиласи ҳузурига ошиқиши билан изоҳлади.

Ҳозирча бу тоифадаги самолёт "Формула-1" жамоаси аъзоларидан ҳеч бирида йўқ. Falcon 2000 EXнинг бир соатда сарф қиладиган ёнилғи учун 1300 евро сарфланади. Агар Михаэль Шумахернинг бир йиллик иш ҳақи 38 миллион евро(реклама шартномаларини ҳисобга олмаганда)ни ташкил этишини ҳисобга олсак, бу учувчи учун қимматлик қилмаслиги аён бўлади. Жумладан, автопойгачининг Австралиянинг Мельбурн шаҳрида ўтадиган Гран-при туркумидаги мусобақага бориб келиши атиги 120 минг еврони ташкил этади.

— Шахсий самолёт менинг вақтимни тежайди, — дейди Михаэль Шумахер. — Бу ҳаво машинаси барча қулайликларга эга. У катта диван-кровать билан жиҳозланган. Шунингдек, самолёт ичида ванна, ошхона, кинотеатр мавжуд. Ҳаво лайнерида бундан ташқари телефон, факс ҳамда интернет хизматидан фойдаланиш мумкин. Яна бир қулайлиги, учувчи хонасида замонавий ультра диапозитив экран ўрнатилган.

Falcon 2000 EX реактив самолёти Франциянинг Dassault Aviation фирмаси томонидан ишлаб чиқарилган бўлиб, у илк маротаба 2000 йил 10 октябрда Нью Орлеан(АҚШ)да сотувга қўйилганди.

Гулжаҳон БОЙМУРОДОВА тайёрлади.

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи: Рустам АҲМАДАЛИЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Дилором ТОШМУҲАМЕДОВА, Турғунпўлат ДАМИНОВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Анвар ЖЎРАБОЕВ, Равшан ҲАЙДАРОВ, Каримжон РИХСИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Бобоқул ТОШЕВ, Рустам АЗИМОВ, Турғун ЭРГАШЕВ, Ўткир ЖЎРАЕВ, Муҳаммад РАҲМОН, Бобокатта ШОДИЕВ, Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ

МАНЗИЛИМИЗ:
700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
телефонлар:
Қабулхона-136-53-14.
Факс: (8.371) 133-41-89.
Сиёсат ва партия ҳаёти — 136-55-96.
Хатлар бўлими — 136-55-64.
Маънавият, адабиёт ва санъат-136-55-64

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигидан 016 рақами билан рўйхатдан ўтган.
Адади — 1970. Буюртма Г— 300. Ҳажми—2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.
Саҳифаловчи — Фарҳод ХЎЖАНАЗАРОВ

«Шарқ» нашриёт - матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: Тошкент шаҳри «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти — 20.00
Босишга топширилди —

• Муаллиф фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқ қилиши мумкин. • Реклама ва эълонлар ҳаққонийлиги учун буюртма берувчи масъулдир. • «Адолат»дан кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади.
t Мазкур белги остида тижорат мақолалари чоп этилади. • Газетанинг сифатли босилишига босмахона масъул. • Қўлёзмалар эгаларига қайтарилмайди ва жавоб берилмайди. 1 2 3 4 5